

L'APUNT

Entre els oblitats i les reparacions

Xavier Roca

Com –d'altra banda– era d'esperar, les nominacions als premis Gaudí han reparat alguna notable mancança en les nominacions als Goya. Els membres de l'Acadèmia del Cinema Espanyol han valorat molt escassament els mèrits d'*Incerta glòria*, d'Agustí Villaronga, que en canvi és –juntament amb *Eva*– la pel·lícula que més nominacions ha rebut en la història dels Gaudí,

setze. L'oblit dels Goya és especialment flagrant en el cas de la magnífica Núria Prims, que sí que ha estat nominada com a millor actriu en els premis catalans. *Júlia ist*, d'Elena Martín, i *Tierra firme*, de Carlos Marqués-Marcet, han estat dos altres films molt notables que els Gaudí sí que han nominat i que els Goya han arraconat absolutament.

Jordi Bordes

Críticateatre

Un Lluís Homar de floret

Cyrano

Autor: Edmond de Rostand
Director i dramaturgia: Pau Miró
Intèrprets: Lluís Homar, Joan Anguera, Aina Sánchez, Albert Prat, Alex Batllori
Dijous, 28 de desembre (fins al 22 de febrer, per ara) al Teatre Borràs.

El binomi Lluís Homar i Pau Miró ha assumit el repte de repetir l'experiència reeixida d'aquell *Terra baixa* destil·lat en què es llegia el clàssic de Guimerà amb una mirada complexa i lúcida alhora. Han tornat a triar una peça del gran repertori. *Cyrano* és a la memòria dels espectadors catalans per les interpretacions que en van signar Josep Maria Flotats, a principis dels noranta al Poliorama, i més recentment Pere Arquillué (2012), a la Biblioteca de Catalunya.

En aquest treball, amb un excels protagonista Lluís Homar que defensa el personatge tant amb la paraula com amb el gest, no hi ha prou espai perquè els altres personatges aflorin i es renovi el punt de vista. Si a *Terra baixa* Homar era la bondat del Manelic i l'agror del Sebastià alhora per esdevenir un llop que matava l'altre llop (sense necessitat de cridar la frase dalt de la taula com feia, imponent, el mític Enric Borràs), en aquest *Cyrano* Homar és un monolític personatge i són els seus companys d'escena els que es desdoblen en tots els altres. I sí, la Roxanne té un balcó des d'on rep les paraules de Cyrano enfiladisses més que no pas les del seu atractiu Christian, sense més plantes que un mostrari de florets protegint-la de l'amor. Poca transgressió i molta fidelitat als colors dels personatges de l'original (és evident que amb una punta de més vivesa d'aquesta Roxanne decidida, estratègia i d'una sinceritat brillant en les escenes culminants).

Els actors Lluís Homar i Albert Prat, en una de les lluites amb floret i un vers més afilat encara, en l'arrencada del muntatge ■ BITÒ PRODUCCIONS

Del treball, cal celebrar la proposta de l'espai escènic de Lluís Castells: una simple sala d'entrenament d'esgrima es va transformant en altres espais públics (des del teatre fins a la taverna amb els cadets o la rebotiga de la pastisseria) i íntims (com el balcó i les estances de Roxanne, la trinxera dels gascons al setge o, finalment, el convent).

Cyrano manté la dignitat (sovint, ben poc generosa) i el silenci del seu gran amor. El seu orgull no li permet ser mai sincer i ha de gaudir del fet que estima a distància, en un incòmode secret. I fent inútils els desigs (errant la sageta al principi) d'una Roxanne que intueix la fi d'una família, la de

Bergerac, absorta en discussions inútils.

Cyrano és un personatge que abassega. Perquè té unes rèpliques llúides, de floret literari, que cap adaptador s'atreveria a eliminar. I perquè la seva personalitat (per bé que amb un secret que el rosegua i l'humanitza) és tan imponent que no pot respectar l'espai per als altres companys d'escena. Només amb Roxanne (Aina Sánchez), que es mou en una altra amplitud d'ona, que l'exalça amb els seus versos, té prou recorregut per descobrir més d'un rostre. Alex Batllori no pot mostrar la valentia a la lluita ni a l'amor de Christian. Joan Anguera es desdobra en el company d'armes que li guarda el secret, en un di-

vertit monjo benintencionat o en un actor de cantarella evident, que rep els oprobis de l'espadatxí. Finalment, a Albert Prat li toca el paper més fosc. El que denuncia Cyrano d'haver imposat la seva voluntat a tots els espectadors des del pati de butaques. El que estima Roxanne sense ser mai correspost, el que es venja de tantes provocacions d'un Cyrano alliberat de les condicions de la cort.

Homar, amb protecció al rostre o sense (i amb nas o sense), és un hàbil actor que pinta amb la veu, la mirada i el seu posat altiu. Però no transforma aquest *Cyrano* en cap llop, se sap que serà ferit en l'últim vers des del principi. ■

creta durant la Guerra Freda que ha aconseguit set nominacions als Globus d'Or i crítiques excel·lents.

Spielberg, Del Toro i Ridley Scott lluitaran pels premis amb pel·lícules independents

Steven Spielberg ho ha tornat a fer: *Los archivos del Pentágono* (19 de gener), recreació amb Tom Hanks i Meryl Streep de la batalla per la llibertat d'expressió que el 1971 va enfrontar els grans diaris dels EUA amb el govern, acumula elogis i sis nominacions als Globus d'Or. Un altre veterà, Ridley Scott, també viatja a inicis dels setanta i suma bones crítiques i 3 nominacions

als Globus d'Or amb el thriller *Todo el dinero del mundo* (23 de febrer). Mark Wahlberg, Michelle Williams, Christopher Plummer en són els protagonistes.

Films independents

Aquests tres veterans lluitaran pels premis amb films independents com *Tres anuncis en las afueras*, de Martin McDonagh i amb Frances McDormand; *Call me by your name*, de Luca Guadagnino, amb guió de James Ivory, i *Yo, Tonya*, de Craig Gillespie. La producció britànica *El instante más oscuro*, de Joe Wright, proposa un Churchill encarnat pel gran Gary Oldman.

L'últim trimestre de l'any ens arribaran la segona part de *Bèsties fantàstiques i on trobar-les*; els superherois *Venom* (Marvel) i *Aquaman* (DC); *First man*, biopic de Neil Armstrong filmat per Damien Chazelle (el director de *La La Land*), i *El regreso de Mary Poppins*. ■